

CVIČEBNÍ LISTY

Příloha „Vojenských rozhledů“.

Redaktoři: Brig. generál Jiří Birula a podplukovník gšt. František Pohunek.

—aí:

Jezdecká skupina v bitvě za podmínek střetnutí.

Mapa 1 : 75.000 Milovice a okolí.

(Pokračování.)

Obdobný úkol dostal i velitel SPO. 4, který postupoval ve směru Lhota, Konětopy, Hor. Slivno, Hřivno, Chotětov, Jiz. Vtelno, Zámostí.

Při studiu obou úkolů, t. j. jak SPO. 5, tak i SPO. 4, vidíme, že mnoho záleželo na tom, jak pochopí jejich velitelé své poslání od ranních hodin 13. října. Požadavků bylo velmi mnoho, avšak nade všemi rozhodně byl požadavek pro SPO. 5: udržet proti přesile lesní defilé jižně od Mečeříže, což však bylo uvedeno v rozkaze na druhém místě, kdežto u SPO. 4 zajištění vyrazení jezd. pl. 12 z Košáteckého lesa a lesa Na dlouhém běhu bylo uvedeno až na místě posledním.

Chápali-li tito velitelé manévr, ke kterému se velitel jezdecké skupiny rozhodl, musili tedy především zajištění soustředění celé skupiny „jako základny“ pro další operaci pokládat za požadavek primárního rázu. Proč tedy plk. B. neuvedl tento požadavek na prvním místě a tím ještě více nezdůraznil důležitost prvního úkolu obou SPO.?

Nemůžeme si také vysvětlit, proč SPO. 5 měl za úkol prozkoumat a udržet proti přesile lesní defilé jižně od Mečeříže (snad je zde nedostatek v stylisaci) a nikoli Mečeříž samu a alespoň výšinu Horka trig. 288, ač tento terén musil mít pro velitele skupiny obzvláštní důležitost. Bylo to asi proto, že nedostatečně ocenil terén.

Kdyby však nedošlo k incidentu u Mečeříže a Hor. Slivna, měly oba SPO. za další úkol hlásit složení, sílu a směr nepřítele, na kterého narazily, a postupovat dále za svými četnými úkoly k Jizeře a za Jizeru, aby konečně zde držely jakési předmostí u Hrušova a Brodce...

Naskýtá se mimoděk otázka, jak a čím přispěje pak SPO. 4 vlastní skupině po obsazení části terénu od trig. 246 až k Strašnovu a SPO. 5 jižně od trig. 246 v době, kdy celá skupina bude bojovat s nepřítelem třeba v prostoru Mečeříž, Hor. Slivno?

Jde zde o celou $\frac{1}{3}$ jezdeckta se všemi OA. a o části dělostřelectva, která ve vzdálenosti 15 km bude vyčkávat nečinně, jak dopadne boj na záp. břehu Jizery, který se může skončit jak porážkou, tak i vítězstvím. Je přece možné, že vlastní skupina bude nucena přejít v dosaženém prostoru i k obraně. Pak tato $\frac{1}{3}$ jezdeckta bude určité scházet v boji, v kterém osud je vždy na vážkách a kdy i sebe menší záloha může bojem rozhodnout.

My jsme sice uvedli, v čem záleží podstata přezvědných oddílů, t. j. aby jejich činnost nejvíce přispěla v boji na frontě, avšak v našem případě oba velitelé SPO. dostali velmi jasný úkol, který je však, nesplní-li se první alternativa se zdržováním silnějšího nepřítele, již předem odváděl od možného bojiště na velkou vzdálenost. Snažení SPO. o dosažení

přechodů na Jizeře bude přece samozřejmě nejen vzhledem k naprosto jasnému úkolu, ale i vzhledem k takovému cíli, jakým obvykle jsou mosty a defilé v nepřátelském týlu.

Konečný a s hlediska obou velitelů SPO. velmi podstatný úkol vytvořit jakési předmostí na vých. břehu Jizery spotřebuje jistě všechny síly, kterými velitelé jednotlivých SPO. disponují...

Připustme, že se proniknutí obou SPO. do nepřátelského týlu zdařilo a že se sesedlé eskadrony organizují k obraně severně a jižně od trig. 246 frontou na východ... Kde mají náruční koně? Zajisté, že někde v lese vých. od Hrušova a vých. od Horek n. Jiz. Vypadá to pak tak, jako by oba SPO. zajišťovaly přechody přes Jizeru pro vlastní síly, které mají nerušeně tento vodní tok překročit!

Ale v našem případě velitel jezdecké skupiny přece určitě počítá se střetnutím s nepřítelem z á p a d n ě od Jizery (nařizuje svým SPO. zjistit a hlásit síly a složení tohoto nepřítele), tvoří již předem svůj manévr s obchvatem od jihozápadu ve směru severovýchod a chce tedy nepřátelské síly, s kterými se střetne na západ od Jizery, zatlačit zpět na Jizeru. Tím rozumíme ústupový boj nepřítele k Jizeře a za ní.

A nyní se ptáme, pro koho drží oba SPO. modrých předmostí na vých. břehu Jizery, vzdálené od obou mostů 3 km, frontou na východ?

Neoctnou-li se oba velitelé SPO. sami v choulostivé situaci? Nepřepadne-li nepřítel sám po volném přechodu přes Jizeru náruční koně a toto předmostí zezadu? Nedonutí-li po obsazení mostů (a to zajisté bude chtít učinit) oba SPO. k nespřádanému ústupu na sever? Vše to je velmi pravděpodobné a oba SPO. alespoň pro den 13. října budou ztraceny!

Situace pro ustupujícího nepřítele by snad byla docela jiná, kdyby našel oba dva mosty přímo obsazeny modrými a byl nucen ustupovat pod tlakem nikoliv již na východ, nýbrž na sever, a to západně od Jizery.

Snad by se tehdy postup části sil jezdecké skupiny přes Jizeru na východ spíše uskutečnil a druhá část úkolu, přepadnout nepřátelský týl by měla lepší vyhlídky na úspěch?

Může se nám namítnout, že by ve skutečnosti oba SPO. po střetnutí s nepřítelem postupujícím proti vlastní jezdecké skupině na záp. břehu Jizery tak daleko ani nešly! S tím však nemůžeme souhlasit, poněvadž jít za Jizeru bylo jejich úkolem, který nepřipouštěl žádné pochybnosti.

Jednaly-li ve smyslu rozkazu svého velitele a dospěly-li až k stanovené čáře na východním břehu Jizery, jednaly správně a nelze jim vytýkat, že v boji vlastních sil celkem ničím nepřispěly a že se naopak mohly dostat samy do velmi nevýhodné, ba i těžké situace.

Vtírá se nám mimoděk otázka o účelnosti nebo nezbytnosti vysílání PO. v našem konkrétním případě. My jsme již uvedli, v čem záleží podstaty činnosti PO. Přispět buď k rozhodnutí velitele jdoucího do boje, když ještě není rozhodnut, umožnit mu včas opravit anebo pozměnit své rozhodnutí, učiní-li je předem a ukázalo-li by se nevýhodným, anebo konečně svou činností co nejvydatněji přispět ke zdaru předem vyvolaného manévru.

Ptáme se, jak se v našem případě mohly zejména uplatnit oba SPO.? Velitel jezdecké skupiny již byl rozhodnut, poněvadž šel proti nepříteli v široké sestavě na jisté východiště s jezdeckem na západě za účelem

obchvatu nepřátelských sil postupujících na Mečeříž, Kostelní Hlavno. O nepříteli nevěděl však nic, leda to, že se nějaké síly včera večer pohybovaly k Jizerě od východu. Kolik těch sil bylo, nevěděl; zjištěna byla pěchota a jezdecko. Potřeboval zpráv? Zjistě, avšak mohly tyto zprávy již nějak podstatně pozměnit rozhodnutí velitele jezdecké skupiny? Měl v druhém sledu SPO. 1 (1 eskadrona), a to bylo vše, čím právě disponoval.

Ovšemže zprávy PO. mohly být i takového rázu, že by se rozhodl na své „základně“ a prvním postupným cíli k obraně, kdyby se nepřítel objevil s velkými silami, ale i v tom případě by se těžko dalo něco měnit na sestavě.

Konečně je nejméně pravděpodobné, aby nepřítel nějak podstatně oslabil svou sestavu na východě důkladnějším zajištěním svého západního boku za Jizerou. I při ofensivních úmyslech, kdy se musí zvlášť šetřit každou jednotkou, stačí přece k zajištění na západě i menší síly, které mohou delší dobu odolávat i proti přesile.

Neměl tedy velitel jezdecké skupiny podstatnějších důvodů, aby pomyslel na obranu. Zpráv však potreboval jak pro sebe, a to spíše k vedení boje než k rozhodnutí, tak i pro velitele armády, kterého zajiště bude zajímat, kolik a jaké síly nepřítel zasadil mimo pásmo, v kterém armáda útočí.

Vmyslíme-li se dobře do úkolu, který dostal plk. B., vidíme, že přece nad požadavkem zpráv zde byla jiná okolnost, která měla pro celou jezdeckou skupinu obzvláštní význam, a to zmocnit se před nepřítelem těch částí terénu na křídle vlastních vojsk, které by zajistily splnění prvního úkolu, a to ochranu boku útočící armády.

Rekli jsme, že tímto terénem je především pahorkatina Na Homolce a bašta Mečeříž. Ovládnutím tohoto prostoru před nepřítelem dosáhlo se nejlepších možností ochrany křídla armády a později i manévru buď ve směru severovýchodním neb i severním v součinnosti s postupujícím křídlem armády. Ukázalo-li by se ovšem výhodné zatlačit nepřátelské síly od Jizery na sever, mohl pak dobře překročením s částí sil Jizery jít za svým druhým úkolem. Dosažení téhož prostoru umožňovalo dobře i manévr na západě v tom případě, kdyby bylo výhodnější zatlačit nepřátelské síly zpět na Jizeru.

Kdo a jak mohl splnit tento úkol, t. j. zajištění prostoru Mečeříž, Na Homolce do příchodu valných sil za předpokladu, že nepřítel nebude riskovat překročení Jizery v noci a noční postup na jihozápad? Předvoje nebo tytéž PO. Má-li to však skutečně mimořádný význam pro plk. B., měl tento požadavek i náležitě stylisovat.

Vzhledem k požadavku zdržet nepřátelskou přesilu na tak význačných místech do příchodu cykl. praporu, čehož plk. B. chtěl dosáhnout stůj co stůj, bylo by účelnější poslat na tento směr silnější PO., t. j. SPO.5 a SPO.4 pod vedením staršího velitele, a stylisoval rozkaz takto:

I. „Jezdecká skupina (jezd. pl. 12, cyklistický prapor 5, SPO. 1, 4, 5, děl. odd. 85) postoupí 13. října ve směru St. Boleslav, Mečeříž, Zdětín a chrání záp. bok armády, jež bude od 7.30 hod. pokračovat v útoku na sever z fronty Předměřice, Jiřice, Všejanya... Překročením Jizery vpadne do nepřátelského týlu a ztíží ústup nepřátelských vojsk na sever.

II. Chci se zmocnit před nepřítelem Mečeříže a masivu Na Homolce, pak podle situace buď zatlačit nepřítele na sever s úsilím na východě

a tak mu znemožnit ústup přes Jizeru, anebo ho zatlačit zpět za Jizeru obchvatem ze západu.

III. SPO. 1, SPO. 5, četa děl 85, radiová stanice — velitel major O. Směr Kostelní Hlavno, Mečeříž, Horky:

a) zjistí, překročil-li nepřítel Jizeru. Směry jeho postupu, složení proudů, kde má jezdecko, tanky, OA.?

b) při střetnutí se silnějším nepřítelem zdržuje jeho postup tak, aby se nezmocnil před příchodem valných sil jezdecké skupiny výšin u Mečeříže a masivu Na Homolce; hlídky k mostům na Jizeru;

c) nepřekročil-li nepřítel Jizeru, zjistí situaci na Jizeře, zejména u N. Benátek, Dražic, Horek, Hrušova a Zámostí, a zajistí vhodné podmínky pro přechod jezdecké skupiny u Horek a Hrušova;

d) i záporné hlášení po dosažení Mečeříže, hřbetu Na Homolce;

e) vyrazení ze Staré Boleslavi v 5³⁰ hod.“

Žádné jiné PO. přes les Na dlouhém běhu není třeba vysílat, poněvadž se dá sotva předpokládat, že by nepřítel, zvláště neoplývá-li značnými volnými silami, podnikal nejistý manévř přes tento těžce schůdný les, čemuž konečně z prostoru Mečeříž lze dobře čelit pouhým zásahem na jeho ústupové cesty u Hor. Slivna.

Poslední SPO. může si velitel podržet po ruce jako svou pravděpodobnou a jedinou zálohu.

Bude-li PO. vyslaný ve směru Mečeříž, Zdětín donucen ustupovat před nepřátelskou přesilou, stane se pak po podchyzení valnými silami další zálohou plk. B., který již bude mít vyjasněnou situaci a bude s to zasáhnout do boje se všemi silami.

Co se týče požadavků na pozorovací letku, která má od ranních hodin spolu pracovat s jezdeckou skupinou, není potřebí zde uvádět hlavní prostor leteckého zájmu, který zbytečně sahá až k Byšicím, kdežto na východě u Benátek zdá se dosti mělký; není třeba v našem případě stanovit ani čáry ani směry, poněvadž hledáním těchto čar zbytečně věc děláme složitější a ztrácíme čas, zvláště když nemají pro nás žádnou důležitost. Páchne to až příliš formou, která není vždy účelná.

Letec, který slyší nebo čte požadavky na něho kladené, musí ihned vystihnout, oč zde jde:

1. Chci vědět za svítání, je-li nepřítel na západním břehu Jizery a kde?

2. Je-li Mečeříž a masiv Na Homolce nepřítelem obsazen a jak? V tomto případě, kde má dělostřelectvo? Zálohy?

3. Co je na silnicích:

a) Hor. Slivno, Dol. Slivno, Hřivno, Chotětov, Horky n. Jiz.;

b) Kostelní Hlavno, Mečeříž, Sedlec, Zdětín, Horky;

c) Dol. Slivno, N. Benátky, Kbel, Brodce;

d) Chotětov, Rokytov (8 km severně od Chotětova) a Brodce, Mladá Boleslav.

4. Nejsou-li mosty u N. Benátek, Dražic, Horek, Hrušova a Zámostí zničeny nebo nepřítelem obsazeny a jakou silou?

5. Přítomnost vojska v St. Benátkách, Kbelích, Brodčích a na okrajích lesů severně a jižně od Brodců?

6. Od 8 hod. situaci na západním křídle armády?

7. Zprávy i veliteli (ům) PO.

8. Osa postupu velitele jezdecké skupiny Stará Boleslav, Hlavenec, Kostelní Hlavno, Mečeříž, Zdětín, Horky n. Jiz.

Takto stylisované požadavky v pořadí důležitosti vzhledem k předvídanému průběhu operací na záp. břehu Jizery dávají veliteli pozorovací letky jasný obraz činnosti jezdecké skupiny 13. října. Velitel letky se má nyní rozhodnout, jak s omezeným počtem strojů splní tyto zajisté velmi významné úkoly pro velitele jezdecké skupiny.

III.

Nyní budeme sledovat úkol a rozhodnutí velitele červené skupiny, která na zprávy o objevení modrého jezdeckého v prostoru Stará Boleslav byla vytvořena z různých jednotek a posunuta ještě v noci na 13. října do prostoru Horky n. Jiz., Brodce.

Složení skupiny: kombinovaný p. prapor (3. rota cyklistická), který byl přivezen auty do Luštěnic a zde kolem 23 hod. vyložen, 1 jezd. esk. zál. pluku 40, jedna automobilisovaná kanonová baterie, 2 čtyř tančíků a 1 četa OA. Tyto jednotky byly ve 24 hod. 12. října v prostoru Brodce, Horky n. Jiz.

Polní stráž byla vysunuta na záp. břeh Jizery k uzavření komunikací vedoucích do Horek n. Jiz. Velitelem této skupiny byl plk. A. Přijel ve 24 hod. do Horek n. Jiz. máje tento písemný rozkaz velitele VII. arm. sboru:

„Nepřátelské jezdectvo se přesunovalo večer 12. října do Brandýsa n. Labem.

Skupina plk. A. postoupí 13. října ve směru Horky, Zdětín, Mečeříž, Kostelní Hlavno a zabrání zásahu nepř. jezdectva do boku arm. sboru.

Pod tlakem přesily udrží do večera prostor N. Benátky, Sedlec, trig. 265 Hřívno, na jehož výši eventuálně ustoupí do večera i vlastní arm. sbor.“

*

Plk. A. správně chápal svůj úkol, vystihl dobře, že zde jde o získání větší hloubky, aby mohl proti přesile udržet do večera čaru stanovenou velitelem sboru, dobře zhodnotil terén. Netroufal si však vzhledem k neobyčejně tmavé noci získat alespoň část terénu před svítáním.

Rozhodl se jezdectvem a cyklisty získat v ranních hodinách zprávy o směrech nepřátelského postupu a získat co nejvíce prostoru jižně od kuloáru Mečeříž, Na Pískách, aby bylo umožněno pýchotě tento kuloár řádně přehradit, a to od nápisu U průhonu až po (v to) jihových. okraj lesa Borek; těžiště na východě.

Pro vedení ústupového boje zvolil 4 zadržovací postavení. První, jak výše uvedeno, druhé: kóta 281 U Šibenice, trig. 288 Horka, kóta 245 Průhon, Kochánky; třetí postavení na čáře Dol. Slivno, kóta 283 Vinice, les Slepec; čtvrté — čára, kterou měl do setmění udržet. První zadržovací postavení se rozhodl obsadit zbývajícím mu kombinovaným praporem, podporovaným baterií dělostřelectva.

Je zajímavý úkol, který dostal od plk. A., velitel přezvědného oddílu, který byl složen z 1 čtyř OA., 2 čet tančíků, 1 eskadrony jezdectva a 1 cykl. roty a měl postupovat po ose Mečeříž, Kostelní Hlavno, Hlavenec, Stará Boleslav.

Velitel skupiny vyžadoval:

a) zprávy z prostoru od toku Jizery až po osu Sudovo Hlavno, Lhota, Stará Boleslav,

b) při střetnutí s nepřítelem brzdit jeho postup tak, aby vlastní pěchota mohla dosáhnout prvního postavení bez boje,

c) při vynuceném ústupu se stáhne se svým gros do prostoru Na dílech, kde chrání záp. bok kombinovaného praporu, a při dalším ústupu kooperuje s ním,

d) rozhraní — vše vto pro kombinovaný prapor: trig. 272 Na Pískách, Mečeříž, křižovatka silnic 500 m záp. od koty 283 Vinice, Zdětín,

e) cyklistická rota po ústupu PO. na křídlo kombinovaného praporu, jakož i četa OA. shromáždí se v Mečeříži, kde přejde do zálohy plk. A.,

f) průzkumný sled PO. překročí čáru U Šibenice, Průhon v 6'30 hod. 13. října.

Z rozhodnutí plk. A., které v celku můžeme dobře přijmout, je nejasné za prvé to, proč se kladě těžiště na první zadržovací postavení a při vedení ústupového manévru na východ a ne na osu Kostelní Hlavno, Mečeříž, Sedlec? Sotva se dá předpokládat, že by nepřítel, bude-li zachycen ještě před prvním zadržovacím postavením, vyhledával velmi těžký manévr přes les Borek a čelním útokem se chtěl zmocnit masivu Na Homolce. Terén na západě je přece mnohem příznivější.

Za druhé, že velitel na každý způsob počítá se střetnutím v prostoru jižně od Kostelního Hlavna, poněvadž naprosto jistě nařizuje kombinovanému praporu obsazení 1. zadržovacího postavení. Nepředvídá asi a ani nepočítá s nepříjemným překvapením, že se může s nepřítelem střetnout, když ne v blízkosti Mečeříže, tedy určitě Na Pískách, při stejné době vyrazení z prostorů dosažených včerejšího dne. Nepočítá tudíž, že bude bojovat již o masiv Na Homolce a nevydává k tomu žádných rozkazů.

Je nutno přiznat, že kombinovaný a velmi pohyblivý a rychlý PO. vzhledem k jasné stanovenému úkolu mohl svůj těžký úkol dobře splnit.

IV.

Znajíce nyní jak úkoly, tak úmysly obou protivníků, jakož i zběžně způsob provedení těchto úmyslů, sledujme alespoň počáteční průběh událostí, které se zběhly ráno 13. října na záp. břehu Jizery.

Kolem 7. hod se střetly PO. červených a SPO.5 asi na výši U průhonu. SPO.5 jsa v nevýhodném, stoupajícím terénu dostal se znenadání do bočných paleb červených jak ve směru Na dílech, tak i z koty 224 a byl donucen k ústupu na Kostelní Hlavno. V té době SPO.4 vyrazel z Konětopy přes les Na dlouhém běhu na Hor. Slivno, předvoj cykl. praporu dosahoval Hlavence. Jezd. pluk 12 byl na pochodu z Lhoty na Dřísy (měl v 7'45 hod. překročit Konětopy).

Boj sev. od Kostelního Hlavna uslyšel plk. B. v Konětopech, kam dojel za svým SPO.4, aby se snad osobně přesvědčil o vhodnosti terénu pro manévr svého jezdeckva. Přes Kostelní Hlavno již nemohl jet zpět a dostal se do Hlavence přes Lhotu kolem 7'30 hod. Velitel cykl. praporu mu hlásil, že podle zpráv velitele SPO.5 a leteckého hlášení narazil SPO.5 na velmi silného nepřítele, nejméně na 1 korouhev s tančíky a s OA.

Dále mu hlásil tyto zprávy:

V 7 hod. zachytil letec proud pěchoty na polní cestě Sedlec, Pod vinicí; čelo proudu doráželo k silnici, zad za samým Sedlcem.

V 7.10 hod. pozoroval letec boj U průhonu, který rychle postupoval ke Kostelnímu Hlavnu; asi 8—10 tanků záp. od silnice na výši kóta 223, kóta 215. Na Pískách a záp. na okraji lesa náruční koně. Na silnici od Mečeříže na jih značný ruch. Skupinky trénů, auta, cyklisté, jezdci. Dělostřelectvo spatřeno nebylo.

Dále hlásil velitel cykl. praporu, že se rozhodl ihned zasáhnout z lesa Chobot proti nepřátelskému jezdeckému v směru na kóta 224, aby ulehčil situaci SPO.5 a aby se co nejdříve zmocnil výšiny Na Pískách; dělostřelecký oddíl 85 již zahájil palbu z palebného postavení u Hlavence v prospěch SPO.5.

Plk. B. schválil sice rozhodnutí velitele cykl. praporu, ačkoli bylo vidět, že není spokojen s prvními okamžiky střetnutí s nepřátelským předvojem, který se zmocnil jižního vchodu do Mečeřížského kuloáru. Šel do střetného boje a zdá se přece, že počítal se střetnutím jižně od Mečeříže (viz úkol SPO.5), avšak jeho sestava se zrovna v tomto okamžiku roztahovala, místo aby kompaktně uhodila na nepřítele a vynutila si další postup na sever.

Cyklistický prapor, který v Hlavenci již musil sesednout s kol, bude s to zasáhnout v nejlepším případě kolem 9 hod. Mezitím nepřátelská pěchota bude mít dostatek času, aby se náležitě organisovala k odporu u Mečeříže a na Černavě a aby mohla pak s jezdeckým ustoupivším pod tlakem cyklistů čelit vyražení jezd. pl. 12 z lesů Na dlouhém běhu.

V tomto případě sice již zasáhne celá jezdecká skupina proti nepříteli, ale narazí snad na stejné síly, čímž vyhlídky na rozhodný úspěch mohou být mnohem menší než teď, kdy nepřítel má své síly rozděleny!

Plk. B. slyší rozpoutávající se boj vých. od Jizery a to mu znovu připomíná jeho úkol, co se týče ochrany křídla, a nyní vidí, jakou důležitost pro něho má masiv Na Homolce.

Letec shazuje novou zprávu (je 7.35 hod.), že nepřátelský proud zjištěný na pochodu ze Sedlce stojí s čelem na silnici sev. od U blaněk, dále, že na směrech uvedených v rozkaze pozorovací letce za a), c) a d) nezjistil nic pozoruhodného, a konečně, že v St. Benátkách jsou jen menší skupinky trénů...

Nenaskytala-li se zde veliteli jezdecké skupiny vhodná, ba jedinečná příležitost porazit dosti exponovaný předvoj nepřítele, a to zasazením většiny svých sil? Jezd. pl. 12 za 10 minut vyrazí z Konětop. Může být ještě zachycen a usměrněn do nepřátelského boku přes Kalek ve směru Na dílech, aby tam spolu s cyklistickým praporem, ba ještě před jeho zasazením, dosáhl rozhodného úspěchu. Musí se obávat o směr Konětopy. Hor. Slivno? Má přece na tomto směru své SPO.4 a konečně hlášení letce, které může plk. B. uklidnit.

Velitel jezdecké skupiny nepokouší osud! Ten bývá v boji dost často přízniv, avšak velmi zřídka ho bývá využíváno. Nemění tedy nic na svém původním rozhodnutí a posílá jen veliteli jezd. pl. 12 na vědomí zprávy, které dostal.

V 7.50 vyrazí jezd. pl. 12 z Konětop. Velitel pluku slyší boj, který se přibližuje od severu ke Kostelnímu Hlavnu, slyší zásah několika vlast-

ních baterií, vidí několik letounů kroužících neustále nad Kostelním Hlavnem... Odmitá návrh svého velitele valného voje jít po hluku boje a s využitím dobrých možností nepozorovaného přesunu podél jižních okrajů lesa. Na dlouhém běhu rozhodnout situaci u Kostelního Hlavna, kde asi bojuje nepřátelský předvoj se SPO.5.

Velitel pluku zavrhuje tento návrh vzhledem k tomu, že za SPO.5 postupuje cykl. prapor, a aniž vyšle alespoň slabý bočný voj přes Kálek na severovýchod k zajištění svého vlastního boku, pokračuje v postupu do lesa... Spojka, která byla odeslána v 7.45 hod. plk. B. do Konětop se zprávami o situaci, nestihla již pluk jižně od lesa a po dvouhodinném bloudění v lese vrátila se zpět.

V 8. hod. vniká nepřítel do Kostelního Hlavna a nutí SPO.5 k překotnému ústupu. Plk. B. nasazuje na Kostelní Hlavno svou jedinou zálohu SPO.1, nepřátelské tančíky v palbě dělostřelectva pronikají však úspěšně záp. od silnice ve směru na Hlavenec...

V 8.10 hod. ztrácí již velitel jezdecké skupiny svůj dosavadní klid a posílá svého pobočníka k veliteli cyklistického praporu s rozkazem okamžitě zasáhnout z lesa Chobot do boku nepřítele ve směru na Kostelní Hlavno. Pobočník cválá s místa do hlaveneckých lesů a ztrácí se v jeho houštinách...

Několik slov o tomto rozkaze plk. B. Jednal správně? Co měl činit ve zdánlivě kritickém okamžiku, kdy své nejsilnější jednotky měl v lesích a nemohl jimi hned disponovat?

Bohužel, pojem „ihned“ a „okamžitě“ je ve válce velmi nejistý. „Ihned“ nemohl zakročit ani cyklistický prapor, ani jezdecký pluk 12! „Ihned“ mohl pomoci jen velitelský klid, který zde scházel a který nemohl nadchnout ani blízké okolí velitele a zejména ne velitele dělostřeleckého oddílu, který osobně ani nepřipouštěl možnost dalšího ústupu, poněvadž nyní postřeloval již celou nepřátelskou sestavu a jeho útočnou vzbou.

Pobočník velitele skupiny šťastnou náhodou našel velitele cyklistického praporu poměrně snadno a již v 8.25 hod. tlumočí veliteli praporu nový rozkaz svého plukovníka. Velitel praporu sám osobně z okraje lesa pozoruje situaci u Kostelního Hlavna, avšak celý svůj prapor má již na postupu v rozčleněných tvarech k severnímu okraji lesa Chobot; snad se již připravuje k útoku... Nemůže tedy „okamžitě“ zakročit. Posílá spojky pro rotu druhého sledu, ale ta je rovněž v lese. Nelíbí se mu rozkaz plk. B. již jednak proto, že nemůže „ihned“ provést nařízení svého velitele, jednak proto, že ani technicky nemůže dobře v krátké době své dispozice pozměnit. Vysvětluje pobočníkovi situaci a žádá, aby byla hlášena veliteli jezdecké skupiny, a že k částečnému útoku na západ dojde v nejpřímém případě za 20—30 minut a že se mezitím Hlavenec udrží.

(Příště dále.)